

Podróże dalekie i bliskie

Scenariusz lekcji rozwojowej z zakresu wychowania kosmicznego — zabawy, zadania, ćwiczenia

Opracowanie: mgr Agnieszka Kołaczek (Przedszkole Miejskie nr 220, Łódź)

Podstawa programowa

Wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a stolicą Polski jest Warszawa. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych. Hasło programowe wychowania przedszkolnego dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych: obserwowanie przestrzeni kosmicznej, symboliczne budowanie przestrzeni kosmicznej, wyodrębnienie z przestrzeni kosmicznej elementów widocznych na niebie w dzień i w nocy oraz najbardziej interesujących dzieci (np. gwiazdozbiory, Układ Słoneczny). Budzenie zaciekawienia kontynentami na globusie i mapie puzzlowej świata. Przyporządkowanie do kontynentów typowych roślin, zwierząt, ras ludzi. Budzenie zainteresowania wybranymi państwami Europy poprzez wykorzystanie osobistych doświadczeń dzieci, np. wyjazdy z rodzicami na wakacje. Przyporządkowywanie do województw nazw, stolic, charakterystycznej roślinności, typowych zwierząt. Zwracanie uwagi na różnorodność regionów. (Program wychowania przedszkolnego „Razem w przedszkolu”, J. Andrzejewska, J. Wierucka, s. 43, 66, 65, 67)

Główny problem

Dokąd możemy podróżować?

Temat

Podróże dalekie i bliskie – zabawy, zadania, ćwiczenia.

Cele

Poznawczy

Wzbogacenie i uporządkowanie wiedzy o kosmosie, świecie, zwierzętach, przyrodzie.

Kształcący

- Rozwijanie czynności intelektualnych poprzez poznawanie, rozumienie siebie i otaczającego świata.
- Nabywanie umiejętności obserwowania i słuchania innych osób.
- Doskonalenie umiejętności konstruowania dłuższych wypowiedzi, poprawnych pod względem logicznym i gramatycznym.

Wychowawczy

- Uwrażliwianie na znaczenie taktownego zachowania się wobec innych.
- Motywowanie do zgodnych z oczekiwaniami społecznymi zachowań w czasie pracy zespołowej.
- Dostrzeganie zakłóceń w procesie komunikacji i ich niwelowanie.

Metody

- Podające: instrukcja, objaśnienie.
- Problemowe: rozmowa, zadania otwarte, giełda pomysłów, obserwacja czynna.
- Eksponujące: społecznego porozumiewania się, zadania inspirujące, żywe słowo.
- Praktyczne: zadania zamknięte, ćwiczenia.

Formy pracy

Indywidualna, indywidualna jednolita, zespołowa.

Środki dydaktyczne

Tekst zagadki, worek dotykowy (w nim: muszle, szyszki, pióra, kamienie, okulary przeciwsłoneczne, lornetki itp.), szarfy, trójkąt muzyczny, mapy: Kosmosu, Świata, Europy, Polski, muszle, piasek.

Przebieg zajęcia

Zasygnalizowanie i odkrycie problemu

Nauczyciel zadaje zagadkę, dozując informacje:

Kto mi powie, jaki to czas,
gdy przedszkole idzie w las?
Mama z tatą w piłkę grają
i wszyscy się opalają.
W tym magicznym czasie
grzyby rosną w lesie,
woda ciepła w morzu,
w górach też nie gorzej.
Lubię taki czas,
mogę długo spać —
kto mi powie,
jak ten czas się zowie? (WAKACJE)

Jak sądzicie, po co zadałam wam tę zagadkę? Domyślcie się, o czym będziemy dzisiaj rozmawiać i czym się zajmować?

Uzasadnienie: zaciekawienie, zainteresowanie; odczucie trudności i rozwiązanie zadania; snucie przypuszczeń, stawianie hipotez; dostrzeżenie i sformułowanie problemu.

Rozmowa na temat różnych form spędzania letniego wypoczynku

Co to są wakacje? Gdzie można wypoczywać latem? Jak można spędzać wakacje? (Można budować zamki z piasku, można się opalać, pływać, uprawiać piesze wędrówki, uprawiać sporty letnie, poznawać zabytki, zwierzęta itd.)

Uzasadnienie: nabywanie umiejętności prowadzenia rozmowy; odwołanie się do wiedzy i własnych doświadczeń dzieci; dokonywanie analizy i syntezy myślowej; weryfikacja wcześniejszych przypuszczeń; nabywanie umiejętności formułowania wniosków.

Analiza sytuacji problemowej

Rozmowa na temat planów wakacyjnych: Dokąd można pojechać na wakacje? Czym możemy podróżować i dokąd? Gdzie chcielibyście spędzić tegoroczne wakacje? (Np. „Moim marzeniem jest...”)

Uzasadnienie: nabywanie umiejętności analizy własnych możliwości; inspirowanie do aktywności umysłowej i werbalnej; celowe, pragmatyczne użycie języka poprzez rozwijanie umiejętności wyrażania swoich marzeń i pragnień.

Ekstrapolacja — „Tajemniczy worek”

Zabawa dydaktyczna. Zadaniem dziecka jest rozpoznanie poprzez dotyk, jaki przedmiot znajduje się w środku worka. Dziecko wkłada do niego rączkę i bez patrzenia odgaduje, co trzyma w dłoni, po czym głośno opisuje wybrany przedmiot, a pozostali uczestnicy odgadują, co to za przedmiot: klapki, lornetka, kamień, muszelki, szyszka itp.

Uzasadnienie: przeniesienie zdobytej wiedzy na płaszczyznę percepcyjno-wyobrażeniową; rozwijanie zmysłu dotyku i zmysłu stereognostycznego; próby rozwiązywania przez dzieci nowych problemów.

Relaksacja — „Co robię podczas wakacji?”

Zabawa naśladowcza. Naśladowanie ruchem czynności, które wykonujemy w czasie wakacji, w oparciu o treści przedstawione werbalnie i wzmocnione podkładem muzycznym (pływanie, wspinanie się, oglądanie przez lornetkę, wachlowanie).

Uzasadnienie: utrwalenie poznanych treści w zabawie związanej z ruchem; rozwijanie kreatywności; relaks, odprężenie.

Egzemplifikacje dziecięce — praca z materiałem rozwojowym

„Teraz zaproszę was na wycieczkę po różnych miejscach na świecie.” Zabawa w przewodnika wycieczki — grupa zostaje podzielona na małe zespoły z przewodnikiem-dzieckiem pięcio- lub sześciolletnim, które oprowadza swoją wycieczkę po różnych miejscach.

Praca warsztatowa:

- Stacja Kosmos – dzieci układają przedmioty i elementy wszechświata, które można zaobserwować na niebie.
- Stacja Świat – Kontynenty – zadaniem dzieci jest ułożenie konturów kontynentów, a na nich charakterystycznych figurek ludzi i zwierząt.
- Stacja Europa – dzieci układają pamiątki i buteleczki z piaskiem z różnych zakątków.
- Stacja Polska – dzieci układają pamiątki charakterystyczne dla poszczególnych regionów naszego kraju.

Na sygnał następuje zmiana miejsca.

Uzasadnienie: zastosowanie nowej wiedzy w nowej roli i sytuacji; utrwalenie reguł i zasad; kontrola i korekta działań; nabywanie umiejętności pracy z nowym materiałem; czynne uczestniczenie w pracy z materiałem montessoriańskim.

Powrót do problemu — podsumowanie

Zaproszenie do spotkania w kręgu: Czego się dowiedzieliście na „wycieczce”? Co najbardziej wam się podobało? Jak oceniacie własną pracę? Jakie są teraz wasze plany na podróżowanie i wakacje?

Uzasadnienie: formułowanie wniosków praktycznych; uporządkowanie wiedzy obecnej; samoocena własnej pracy; zachęcenie do dalszych działań.

